

Elena Piligaci, Ana Magas, Lucica Gostiuc

Limba română

ABECEDAR

Partea 2

Elena Piligaci, Ana Magas, Lucica Gostiuc

Limba română

ABECEDAR

Manual pentru clasa 1-a a școlilor de învățământ general
cu predarea în limba română

(în 2 părți)

Partea 2

*Recomandat de Ministerul Învățământului
și Științei al Ucrainei*

Львів
Видавництво «Світ»
2018

УДК 811.135.1(075.2)

П 32

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ МОН України від 06.07.2018 № 734)*

Видано за рахунок державних коштів. Продаж заборонено

Semne convenționale

– Pentru cei curioși!

– Lucrează
în perechi!

– Recunoaște litera nouă!

– Gândește-te!

– Citește

– Lucrează
cu textul!

Координатор-рецензент *Віорел Долга*

Пілігач О. Г.

П 32 Румунська мова. Буквар : підруч. для 1 кл. закл. заг. серед. осв. з навч. рум. мовою (у 2-х частинах) : Ч. 2 / О. Г. Пілігач, Г. І. Магас, Л. М. Гостюк. – Львів : Світ, 2018. – 80 с. : іл.

ISBN 978-966-914-127-9

ISBN 978-966-914-128-6 (Ч. 2)

УДК 811.135.1(075.2)

ISBN 978-966-914-127-9

ISBN 978-966-914-128-6 (Ч. 2)

© Пілігач О. Г., Магас Г. І., Гостюк Л. М., 2018

© Тімофтії В. П., Чернишева Т. С., Шутурма М. С., Яблонська С. І., ілюстрації, 2018

© Видавництво «Світ», оформлення, 2018

Hh

ha ho he hi hu
ah oh eh ih uh

hulub

șah

hi-po-po-tam
hipopotam

pă-har
păhar

ho-ră
ha-lat
ho-tar
hol-dă
ar-hi-tect

ram
ham
palat
halat
noră
horă

har-nic
har-ni-că
har-nici
har-ni-ce

hulub
hulubul
hulubi
hulubii

a ho-tă-rî
ho-tă-rât
ne-ho-tă-rât
ho-tă-râ-re

h H h h horă hulub

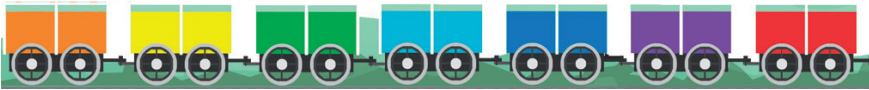
Hochei, hipopotami, hamster, hocheiști, haine..

Hoinărel

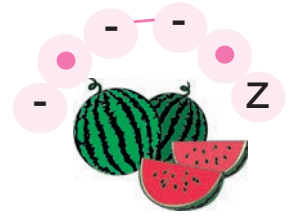
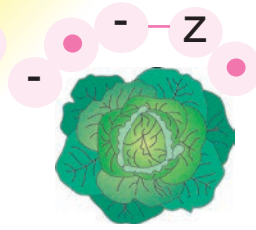
Cine este Hoinărel?
E un vestit motănel,
Care are acest nume,
Pus de mama lui, anume.
și tot umblă el... hoinar
Parcă n-ar avea habar.
Însă de când e pe lume,
N-a-ntâlnit omăt
– Ha, ha, ha! Ce mare de lapte
A apărut peste noapte!

H H Horia la Hotin.

Zz

zmeură

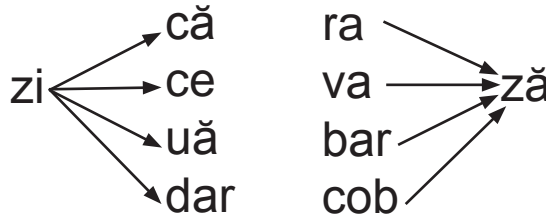
ze-bră
zebră

bu-bu-ru-ză
buburuză

za az
zo oz
ze ez
zi iz
zu uz
ză ăz
zâ îz

zac
 zic
 zid
 zor

zăpadă   zice   zâmbește
 nea   spune   surâde
 omăt   vorbește   râde

Un ied iese.
 Doi iezi ies.
 Toți iezi ies.

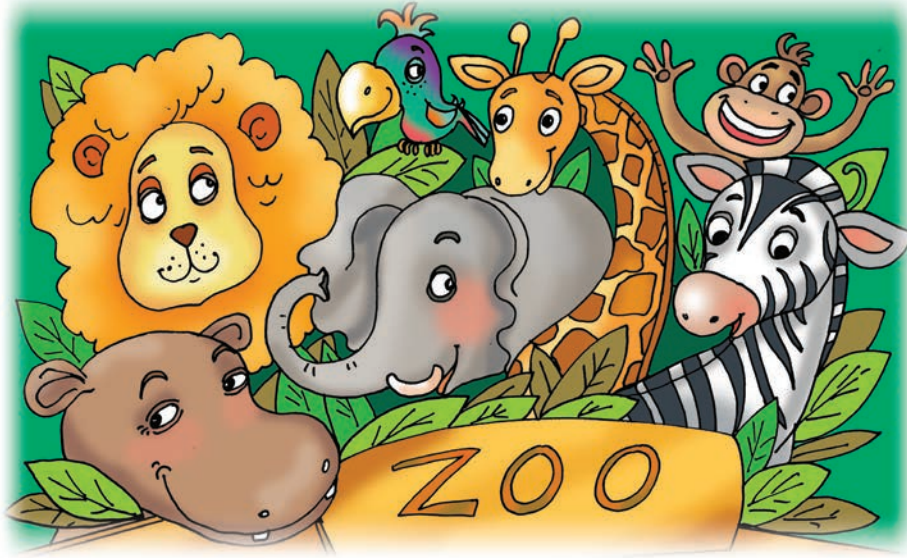
■ la amiază → Bună ziua!
 ■ după amiază   Bună seara!
 ■ dimineața
 ■ seara   Bună dimineața!

z z

z z zile zebra zi

Zoo, zebra.

Curiozitatea Zorinei

Ieri a căzut multă zăpadă. Azi Zorel va ieși la săniuș. Acum e ora zece. Băiatul ia o carte și se așează la masă.

Zorina, sora lui, zice:

- Citești „Capra cu trei iezi”?
- Nu, acum citesc „Pupăza din tei”.

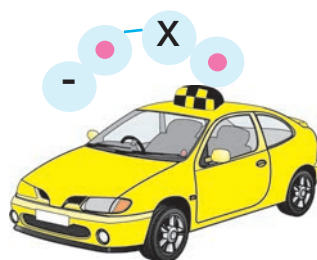

Z Z Zorina zâmbeste.

Xx

xe-rox
xerox

sa-xo-fon
saxofon

ex-ca-va-tor
excavator

În excursie

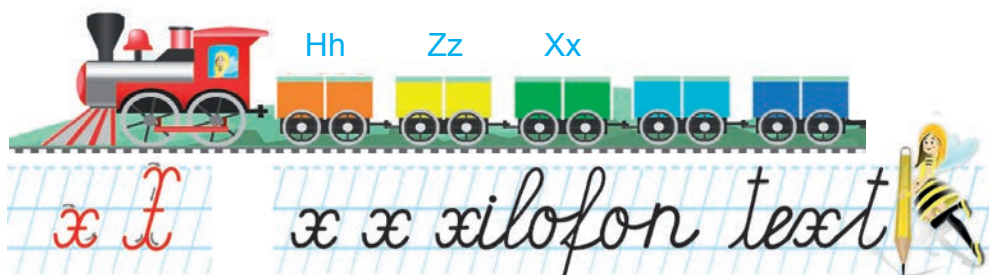
Domnul învățător are un pix roșu. El corectează exercițiile. Bucuros, ne spune:

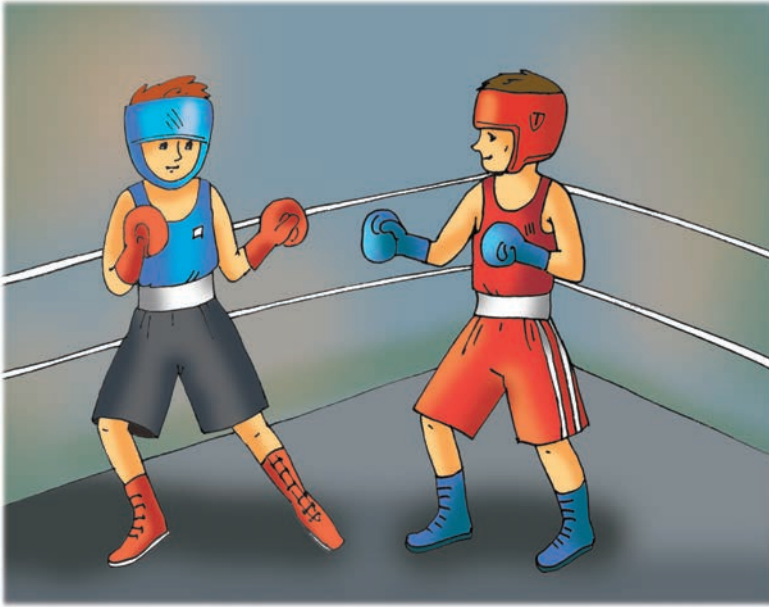
– Aveți rezultate exacte. Mâine mergem în excursie.

– Îmi voi lua saxofonul, se bucură Alexe.

– Îmi voi cumpăra un xilofon, adaugă Axinte.

– Sunt multe de făcut. Vom pleca la opt fix, îi anunță domnul învățător.

Boxeri, box, Alex, Roxana.....

„Azi la EXPO e concert
Se transmite în direct.
Cântă-n ritm la xilofone,
Saxofoane și țâmbale.
Domn Axinte-i dirijor
La orchestră și la cor.
Va începe la trei fix” –
A scris Xenia cu un pix.

Xenia are un pix.

ge
gi

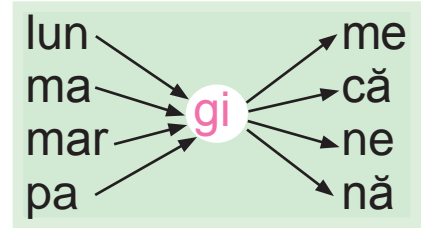
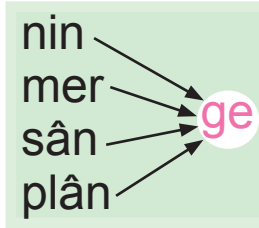
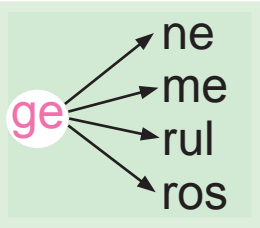
**gemeni
gingași**

re-gi-nă
regină

în-ger
înger

mingi
mingi

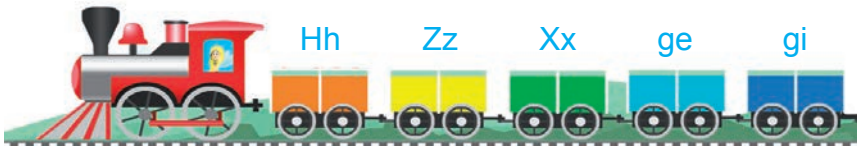

Eu merg.
Tu mergi.
El merge.

Eu strâng.
Tu strângi.
El .....

Eu șterg.
Tu .....

Ce știi despre îngerii?

ge gi

geantă regină

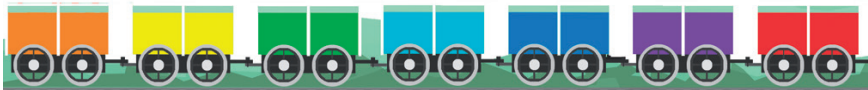
Gemenii

Filip și Gleb sunt frați gemeni. Ei seamănă foarte bine amândoi. Generoșii gemeni au primit cadouri.

Sunt bucuroși de gestul părinților. Nu le pase de gerul de afară. Mama le pregătește gem. Gingaș îi privește tata.

Cunoști copii gemeni? Cum îi cheamă ?

Ge Gi

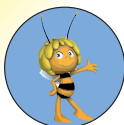
Gică și Gelu.

che
chi

chelner

u-re-che
ureche

chi-ta-ră
chitară

ja
ra
co

che → tă

Eu închid.
Tu închizi.
El închide.

Noi închidem.
Voi închideți.
Ei închid.

Ochelarii bunicii

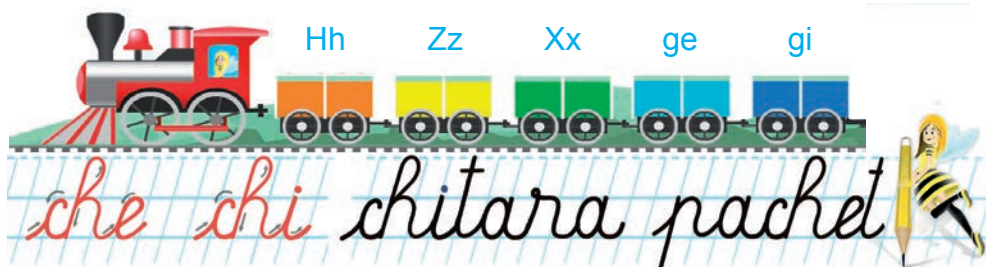

Bunica este tare supărată. Ea nu-și găsește ochelarii. Costache nu este acasă. Pe cine să cheme în ajutor?

Începe iar să caute. Și caută, tot caută până amețește.

Deodată dă de oglindă. Se privește.

– Vai ce poznă! Ochelarii sunt pe nas.

Chișinău

Chișinău – oraș mândru, oraș de vis. E un colț de rai. Plin de locuri fermecătoare: muzee, teatre, parcuri. Chișinăul e stăpânit de dealuri mărețe și monumente străvechi.

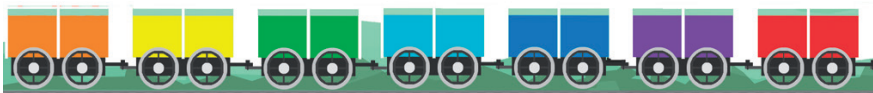
Orașul Chișinău este capitala Moldovei.

Ce știi despre Moldova?

Alcătuiește sfârșitul acestei povestiri.

che   chi

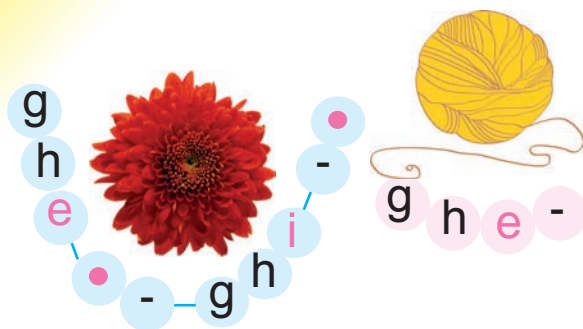
che chi chița chelaru!

ghe
ghi

ghiocel

ghea-tă
ghea-ță
ghe-țuș
ghe-țar

ghin-dă
ghim-pe
ghi-duș
ghi-veci

ghi-o-cel
ghi-ci-tori
în-ghe-țat
ghir-lan-dă

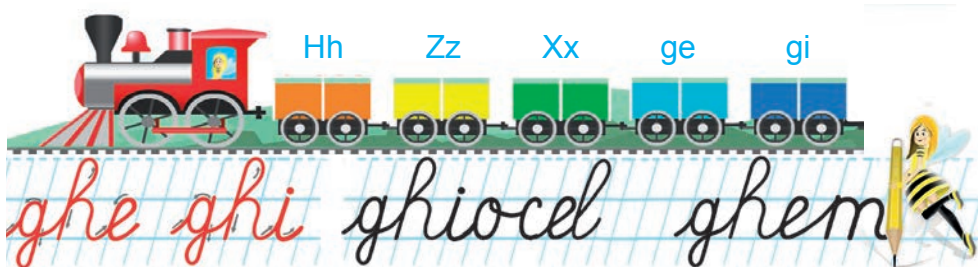
Vrăjiți de poveste

Era pe la chindii. Ghiocel și Anghelina stau ghemuiți lângă bunica. Bătrâna lucrează la gherghef. Are multe gHEME colorate. Bunica le povestește nepoților o poveste despre privighetoare.

Privighetoarea este o pasăre micuța. Ea are un glas fermecător. E măiastră în triluri.

Ghiocel și Anghelina sunt vrăjiți de povestea bunicii.

Ghetele și ghetuțele

Este seară. Ghetuțele lui Gheorghe privesc la ghetele tatălui său oftând:

– Ce curate sunteți voi!
– Dar voi de ce sunteți așa de supărate, ghetu-țelor?

– Cum să nu fim supărate? Gheorghe uită de noi! Și ghetuțele suspină.

Gheorghe le aude. Oare ce credeți că va face el?

Gheorghe

își

curăți

getuțele.

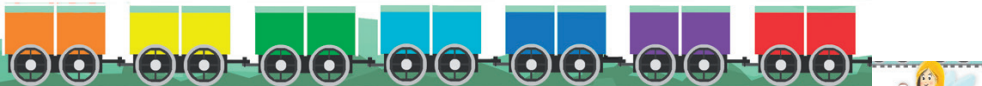
va

che

chi

ghe

ghi

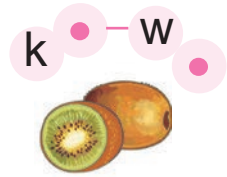
Ghe Ghi Ghetuța nouă

Kk
Ww

koala

kiwi

ka-ra-te
karate

week-end
week-end

ko-la
kola

ki-lo-gram (kg)
ki-lo-gra-me

ki-lo-me-tru (km)
ki-lo-me-tri

ki-lo-watt (kw)
kilowatt

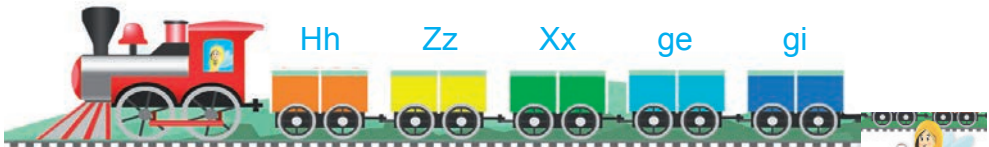
Ce cântărește
mai mult:
un kilogram de
fier
sau un kilogram
de lână?

*Ghici
ghicitoarea
mea*

Câte frunze
are pomul?
Câte grame –
kilogramul?
Și câți metri
kilometrul?

Kiev
Washington

Kiwi

k K

koala Kiev

Mawgli

Maimuța Kim

Kim, maimuța vorbăreața,
În week-end fugе la piața
Ca să cumpere banane
Vreo șaiszeci de kilograme.
Și-a fugi un kilometru
De-acasă până la centru,
Să-și procure vitamine:
Kiwi, lămâi și .....

Ce fructe exotice cunoști?

che   chi   ghe   ghi   Kk   Ww

w-W   Kirwi Walt

Qq
Yy

100 kg

quintal

yoga

bounty

cow-boy

Hollywood

New York

Walt Disney

Disneyland

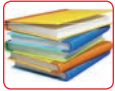
Mickey Mouse

Mowgli

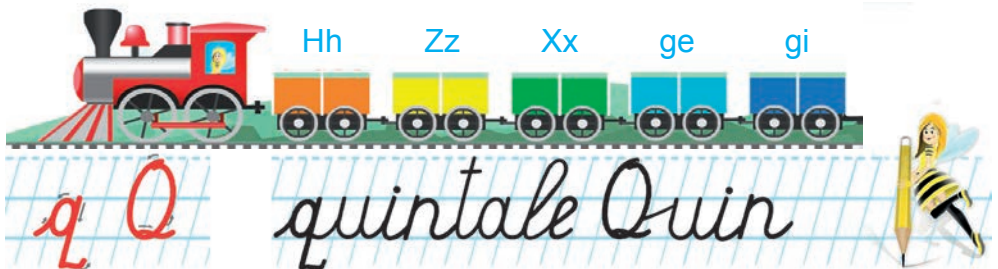
Yoggi Bear

Jerry

DEXI

- **New York** – oraș din America;
- **bounty** – ciocolată;
- **cow-boy** – păzitor (călare) și îngrijitor de vi-te în fermele americane;
- **Hollywood** – oraș, centru cinematografic;
- **Disneyland** – oraș, parc de distracții pentru copii;
- **Yoggi Bear** – ursuleț, personaj din desene animate.

Lumea copilăriei de vis

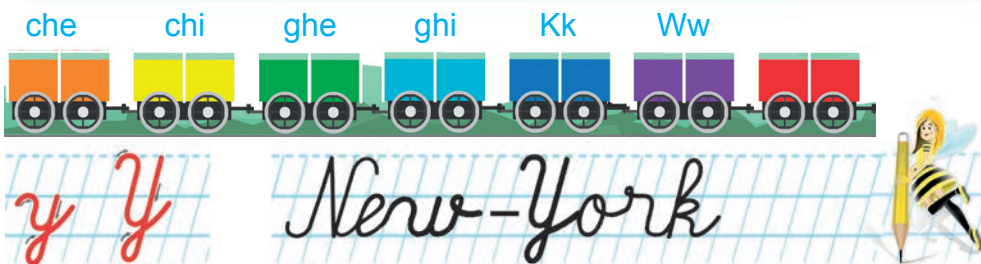
Disneyland-ul e un orașel minunat. Aici te poți distra alături de Mickey Mouse, Tom și Jerry, Yoggi Bear, Mowgli, Donald Duck și alte personaje din filmele lui Walt Disney.

Alba-ca-Zăpada și cei Șapte Pitici te întâmpină cu brațele deschise la castelul prințesei din pădurea adormită. Soldățeii de plumb te studiază curioși la lumina licuricilor.

Vino în lumea copilăriei de vis!

Ce desene animate ai vizionat?

Alfabetul limbii române

Alfabetul limbii române are treizeci și una de litere. Fiecare literă e o cheiță. Tu ai devenit stăpânul lor. Acum poți descuria orice lacăt. Poți deschide orice ușă. Te așteaptă multe surprize plăcute!

Citește mult!

- *Învăță ordinea alfabetică a literelor.*
- *Alcătuiește și scrie cuvinte cu fiecare vocală din alfabet.*
- *Transcrie enunțul în care este arătat numărul de litere pe care-l conține alfabetul român.*

Alfabetul in imagini

1 Aa ____	2 Ăă ____	3 Ââ ____	
4 Bb ____	5 Cc ____	6 Dd ____	7 Ee ____
8 Ff ____	9 Gg ____	10 Hh ____	11 Ii ____
12 Îî ____	13 Jj ____	14 Kk ____	15 Ll ____
16 Mm ____	17 Nn ____	18 Oo ____	19 Pp ____
20 Qq ____	21 Rr ____	22 Ss ____	23 Șș ____
24 Tt ____	25 Țț ____	26 Uu ____	27 Vv ____
28 Ww ____	29 Xx ____	30 Yy ____	31 Zz ____

Grupuri de litere

Ce

Ci

Che

Chi

Ge

Gi

Ghe

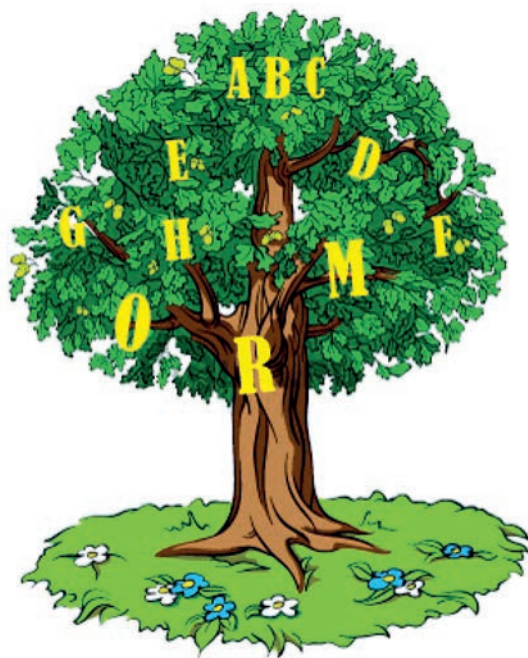
Ghi

Alcătuiește și scrie cuvinte cu grupurile de litere învățate.

Perioada postabecedară

Pomul înțelepciunii

Un pom în clasă am sădit,
Din munca noastră crește.
Și zi de zi l-am înflorit,
Și ram cu ram azi ne rodește.

O literă, un sunet iar –
Le-am strâns tot floare lângă floare.
Azi pomul nostru, **Abecedar**,
E plin de rod și sărbătoare.

Maria Gardin

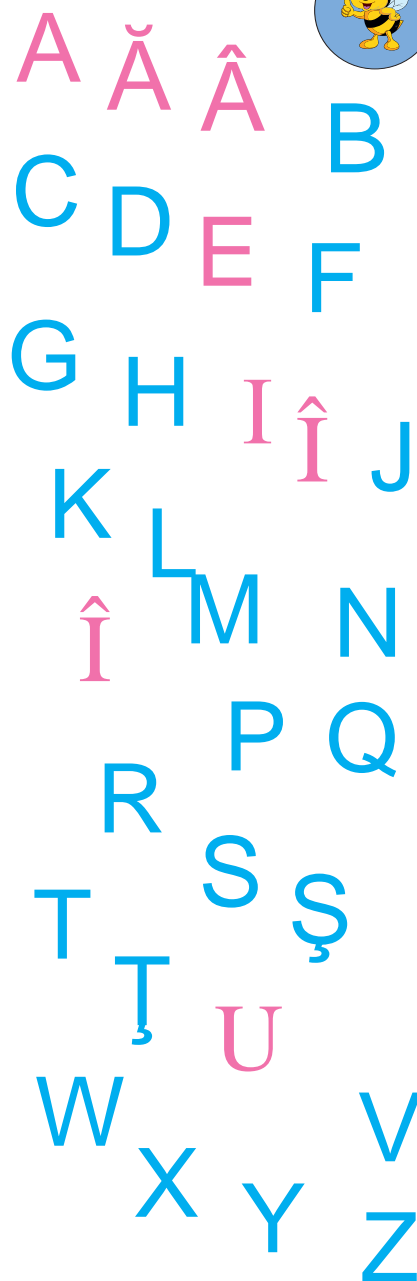
Memorează poezia.

Transcrie o strofă din poezie.

Alfabetul

Literele, astă-noapte,
Se înțelegeau în șoapte,
Ca niște bune surori,
Să plece mâine, în zori.
Gemenele A, Ă, Â,
Au pornit cu B, C, D.
Unde? Cine poate ști?
Cred că E, F, G, H, I
Sau Î ne vor lămuri.
Nici nu se opresc măcar,
Din mers ne salută doar.
Iată J, K, L, M, N
Se grăbesc la trecere
Cu S, Ș, T, Ț, U, V.
Apoi vin O, P, Q, R.
Trec sprintene câte două
Și nimic nu ne spun nouă.
Poate știe (dublu) W
Sau poate X, Y (grec), Z,
Unde merg așa grăbite
Literele prea iubite.
– Ne ducem spre ALFABET
Zice Z, venind încet.
Z e cel mai bătrân, bietul
Și încheie ALFABETUL.
De la A la Z poți spune
Câte semne sunt anume?

Scrive caligrafic, în ordine alfabetică literele mari și mici.

Anotimpurile

Eu sunt Timpul. Sunt tatăl celor patru anotimpuri. Fiicele mele îți aduc bucurii în fiecare an. Ele se vor prezenta acum pentru tine.

Acum cunoști întregul alfabet. Află ce spune fiecare.

Eu trezesc la viață întreaga natură. Aduc copiilor mărțișoare și ghiocei. Aduc fluturași multicolori și zumzet de albine printre flori.

Eu sunt cea mai strălucitoare. Aduc copiilor vacanța mare cu jocuri vesele și tril de ciocârlie. Spicele de aur și cireșele parfumate tot eu le aduc.

Eu am din belșug fructe și legume pentru copii. Aștern covoare de frunze ruginii. Tot eu aduc și prima zi a anului școlar.

Eu vă aduc omătul și der-delușul strălucitor. Omul de zăpadă îmi este prieten bun. Moș Nicolae și Moș Crăciun sosesc odată cu mine.

1. Cine este Timpul?
2. Ce ne aduce fiecare anotimp?

*Anotimpul meu preferat este ..., pentru că... .
Transcrie fragmentul ce aparține anotimpului
tău preferat.*

UCRAINA

Pe lumea aceasta sunt foarte multe țări. Ele se deosebesc prin limbă și cultură.

Fiecare cetățean se mândrește cu țara în care locuiește. Și noi ne mândrim că trăim în Ucraina. Ea este frumoasă și fermecătoare. Întinderile ei îți încântă privirea. Pământul ei este bogat în grâne, păduri dese, râuri și munți înalți. Dar cât de minunat este pământul țării, scăldat de apele mărilor Neagră și Azov! Despre toate frumusețile Patriei noastre vei studia în viitor.

Tu vei crește. De tine va depinde soarta Ucrainei.

Moștenirea

Odată cu trecutul sfânt,
Străbunii ne lăsară,
Din câte țări sunt pe pământ,
Cea mai frumoasă țară.

Copii, în veci să nu uităm
Cât dor de ea ne leagă!
Hotarul să i-l apărăm
Și s-o păstrăm întreagă.

1. Cum se numește țara în care trăiești?
2. Ce ai aflat despre Ucraina în text?
3. Care este capitala țării noastre?

Transcrie din text enunțul în care este denumirea țării noastre.

O carte

O carte aleasă   O carte este
 E ca o casă   Ca o poveste,
 Cu multe neamuri,   Cine-o citește,
 Păsări pe ramuri.   Acela crește.
 de *Constantin Dragomir*

? → Ce ne învață o carte?

Cartea ne învață:

- să facem fapte bune;
- să iubim adevărul și frumosul;
- să ne purtăm cuviincios;
- să ne cinstim neamul;

DEXI

comoară
veșnicie

Completează și scrie propozițiile:

O carte aleasă e ca o _____.

O carte este ca o _____.

Îndrumător în lumea cuvintelor

Există o carte în care sunt adunate toate cuvintele.

O carte în care găsești explicația oricărui cuvânt. O asemenea carte este dicționarul. Fiecare limbă își are dicționarul ei. Cel al

limbii noastre se numește „Dicționarul Explicativ ilustrat al limbii române” (DEXI). În el se află, așezate în ordine alfa-betică, cuvintele limbii române. Aici sunt concentrate toate bibliotecile lumii.

Orice dicționar este un ghid în lumea cuvintelor. Învăță să te folosești de ele. Cuvintele te ajută să te exprimi, să fii înțelept și...

DEXI

Ghid – persoană care conduce un grup de turiști; – carte ce cuprinde informații de călătorie, hărți.

1. Cum se numește cartea în care sunt adunate toate cuvintele?
2. La ce îți poate folosi un dicționar?

Transcrie enunțul în care este indicat denumi-rea dicționarului limbii române.

Limba românească

Mult e dulce și frumoasă
Limba ce-o vorbim,
Altă limbă-armonioasă
Ca ea nu găsim.

Saltă inima-n plăcere
Când o ascultăm,
Și pe buze-aduce miere
Când o cuvântăm.

Românașul o iubește
Ca sufletul său.
Vorbiți, scrieți românește,
Pentru Dumnezeu!

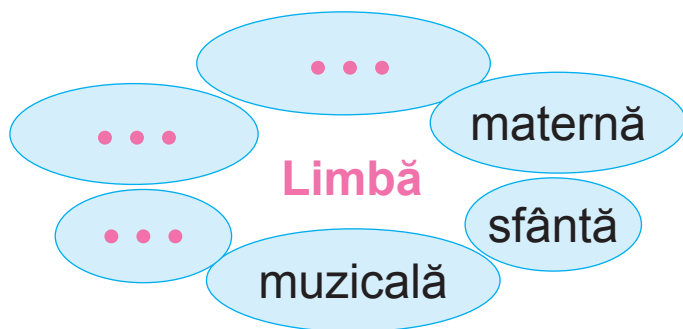
de *George Sion*

-   1. Cum crede poetul că este limba română?
2. Ce sentimente trăim atunci, când o ascultăm?

Reține:

Limba e dulce ca mierea.

Limba este organul de simț al gustului.

Transcrie o strofă din poezie (la alegere).

Ei fac limba română să semene unui pom înflorit

Limba e ca o grădină cu flori. În ea sunt mii și mii de cuvinte.

Cei care știu să potri-vească cel mai bine cuvintele sunt scriitorii. În cărțile lor, ele devin vii și fermecătoare. Scriitorii care compun poezii se numesc poeți. Cel mai mare poet al nostru este **Mihai Eminescu**. Poeziile sale sunt citite de copii și de maturi.

Cei care scriu povești și povestiri se numesc prozatori. Cel mai îndrăgit povestitor al nostru este **Ion Creangă**, născut în satul Humulești. Vă amintiți de „Capra cu trei iezi”? Dar de „Punguța cu doi bani”? Sunt poveștile lui Creangă, auzite de noi de la grădiniță, de la mama sau de la bunica. Scriitorii de ieri și de azi sunt sufletul neamului nostru.

1. Cum se numesc scriitorii care compun poezii?
2. Cum se numesc cei care scriu povești și povestiri?
3. Ce ai dori să le povestești colegilor despre Mihai Eminescu?

*Găsește în text și transcrie enunțul în care se relatează despre **Mihai Eminescu**.*

Somnoroase păsărele

Somnoroase păsărele
Pe la cuiburi se adună,
Se ascund în rămurele –
Noapte bună!

Trece lebăda pe ape
Între trestii să se culce –
Fie-ți îngerii aproape,
Somnul dulce!

Doar izvoarele suspină,
Pe când codrul negru tace.
Dorm și florile-n grădină
Dormi în pace!

Peste-a nopții feerie
Se ridică mândra lună,
Totu-i vis și armonie –
Noapte bună!

M. Eminescu

-   1. Ce culoare are noaptea în realitate?
2. Dar în desen?

Știi că... Mihai Eminescu s-a născut la 15 ianuarie 1850, la Ipotești, județul Botoșani. A fost al șaptelea copil din cei unsprezece ai familiei Eminovici. Cel mai bun prieten al lui Mihai Eminescu a fost Ion Creangă.

*Scrive cuvintele alintate: pasăre, izvor, codru.
Transcrie strofa în care se amintește de lună.*

Ion Creangă

Satul

Un copilaș ghiduș, bălai,
Râdea la soarele de mai.
Ieșea spre luncă, la scădat.
Prinsese pupăza din tei,
De ciudă pe cântatul ei.
Ghiciți, copii, în care sat,
Demult, în zvonuri de talangă
Veni pe lume Ion Creangă?

Ion Creangă, cel mai îndrăgit scriitor (prozator) român, este numit și „Împăratul poveștilor”. De ce? ...De multe ori înainte de a vă vizita moșul Ene pe la gene, mama vă povestea povești. Unele dintre ele erau ale lui Creangă: „Capra cu trei iezi”, “Punguța cu doi bani”, “Fata babei și fata moșneagului” și altele. Marele scriitor are încă multe povești. Veți avea posibilitate să pătrundeți în lumea lor.

1. Cine este Ion Creangă?
2. Cum mai este numit Ion Creangă?

Ordonează cuvintele în propoziție:

Creangă.

satul

e

lui

Humulești.

Transcrie enunțul în care sunt numite unele din poveștile lui Ion Creangă.

Sufletul poporului ucrainean

Fiecare popor își are limba și poezii săi naționali. La fel cum noi îl avem pe Eminescu, poporul ucrainean îl are pe **Taras Șevcenko**, numit și cobzarul ucrainean.

Taras Șevcenko iubea foarte mult copiii. Cu deosebire înțelegea și simțea sufletul copiilor necăjiți.

A fost pictor și scriitor. A devenit cel mai mare poet care a cântat în versurile sale Ucraina.

Plopul

Vântul prin dumbrăvi se-abate,
Prin câmpii se joacă
Și, pe-o margine de cale,
Plopu-n jos l-apeacă.
În zădar ramu-i și frunza
Înverzesc sub zare;
Împrejur stepa se-ntinde
Largă, ca o mare.

1. Cine este Taras Șevcenko?
2. Cum îl mai numim pe Taras Șevcenko?

Ordonează cuvintele în propoziție:

ucrainean.

cobzarul

e

Taras Șevcenko

În ziua de Paști

Toți copiii azi se-mbracă
Cu ce au ei mai frumos,
Și părinților le cântă
„Învierea lui Hristos”.
Și la masă ciocnesc, astăzi,
Toți copiii cei cuminți,
Ouă roșii și pestrițe
Cu iubiții lor părinți.
Toți copiii azi sunt darnici,
Căci ei știu că lui Hristos
Îi sunt dragi numai copiii
Cei cu sufletul milos.
Și copiii buni la suflet
Azi cu bucurie dau
Cozonaci și ouă roșii
La copiii care n-au.

Otilia Cazimir

1. În ce anotimp se sărbătorește Paștele?
2. Ce obiceiuri de Paști se întâlnesc în poezie?
3. Povestește cum te pregătești tu de Paște?

Completează propozițiile:

Toți copiii azi se-mbracă
Cu ce au ei mai _____,
Și _____ le cântă
„ _____ lui Hristos”.

Ziua mamei

Eu nu sunt destul de mare,
Ca să pot să-nvăț măcar
De pe carte o urare,
Și nu sunt destul de mare,
Ca să-ți dau un dar.
Dar îți dau o sărutare
Ici, pe obrăjor,
Și pe mâna asta care
Mă-ngrijește-n fiecare
Zi, cu atâta dor.
Zile lungi și voie bună
Îți doresc eu mult,
Și mă rog, de flori să-ți spună,
Să mă ierți, măicuță bună,
Că nu știu mai mult!

de *Elena Farago*

1. Ce o bucură mai mult pe mămica ta?
2. Ce crezi că o întristează?
3. Tu ce faci, pentru ca mămica ta să fie fericită?
4. Memorează poezia.

mamei

fericirea

noastră.

zidesc

Măinile

Completează propozițiile. Scrie-le în caiet:

Numele mamei mele este ... . Ea are ... de ani,
este de statură ..., părul e de culoare ..., iar
ochii sunt ... .

Șapte frați

Ia te uită șapte frați!
Înșirați parcă-s soldați.
Tot mereu se fugăresc,
Nu se prind, nu reușesc.
Luni o șterge frumușel,
Marți se ține după el.
Miercuri, iute la picior,
Uite, e pe urma lor.

Cine vine mai apoi?
Tocmai fratele lor, **Joi**.
Vineri iute a pornit,
Sâmbătă-i și el grăbit,
Iar **Duminică**, ehei...
Vine, vine după ei.
Nu se țin măcar de mână
Și tot fug o săptămână.
după Ștefan Tita

Știați că există:

- șapte note muzicale;
- șapte culori ale curcubeului;
- șapte zile ale săptămânii;
- șapte vocale;
- șapte pitici;
- cei șapte ani de-acasă.

1. Care sunt zilele săptămânii? Numește-le.
2. Care sunt zilele de lucru? Dar de odihnă?

Scrive în caiet zilele săptămânii.

Fapte bune

Ai crescut.
Ce mult îmi placi!
Fapte bune poți
să faci.
Răcorește florile.
Adună omizile.
Sădește un pomișor
Să dea roade tuturor.

În coș pune hârtiuța.
Îngrijește vrăbiuța.
Piciorușul să ridici,
Când vezi roiul de furnici.

fragment de *Florentina Popa*

1. Despre cine este vorba în această poezie?
2. Enumeră faptele bune menționate în versuri?

Descoperă proverbul:

după fapte.

se cunoaște

după rod,

iar omul

Pomul

Transcrie strofa îndrăgită.

Spune adevărul!

Codruț a rămas singur acasă. Acum e acum!

De câtă vreme vrea să se joace cu ceasul!

Se înalță și dă să apuce deșteptătorul. Mâna lui mică nu poate să-l cuprindă. Poc! Tic-tacul a amuțit.

Codruț e tare amărât. Ce va spune mamei? Să dea vina pe pisică?

Ușa se deschide. Printre suspine, copilul spune:

– Am greșit, mămico! Te rog frumos să mă ierți!

Mama îl îmbrățișează. E fericită. Copilul ei spune adevărul. Acesta este un lucru de mare preț.

- ?** →
1. Ce dorință avea Codruț de multă vreme?
  2. De ce mama e foarte fericită?
  3. Tu cum ai fi procedat în locul lui Codruț?

Descoperă proverbul:

adevărului

simplu.

e

Limbajul

Scrive în caiet propoziția, când Codruț își cere iertare de la mama lui.

Învăță să fii politicos

Dragă prietene, politețea se învață. Primele reguli de politețe le învățăm de la părinți și bunic, de la educatoare și învățătoare. Îți amintesc câteva dintre ele:

„Spune „Bună ziua”!, când te întâlnești cu cineva cunoscut”. „Vorbește nu-mai atunci, când vei fi întrebat”. „Pune-ți batis-ta la gură când strănuți”.

„Spune „te rog” când ceri ceva; nu uita să spui „mulțumesc”, când primești ajutor”.

A respecta regulile de politețe în orice situație înseamnă a avea „cei șapte ani de acasă și să te respecti pe tine”.

Dacă ești politicos, ceilalți vor fi la rândul lor politicoși cu tine.

-
1. De la cine înveți primele reguli de politețe?
  2. Ce sfaturi sunt expuse în text?
  3. Ce înseamnă a avea „cei șapte ani de-acasă”?

Alcătuiește și scrie propoziții cu cuvintele: respectă, politicos.

Omul harnic

Dintr-o prună crește-un prun,
Din alună – un alun,
Dintr-o ghindă – un stejar,
Din arțar – tot un arțar.

Dintr-o nucă nuc răsare,
Drumul crește din cărare,
Din izvor – fântâna, râul,
Iar din bob răsare grâu.

Omul harnic din ce crește?
Din copilul ce muncește.

de *Constantin Dragomir*

**Munca ne scapă de trei mari rele:
de urât, de fapte rele și de sărăcie.**

Descoperă proverbul:

DEXI

**ghindă
bob**

Omul

muncitor

un

ca

roditor.

e

pom

Transcrie și memorează ultima strofă.

Gospodina

O furnică duce-n spate
Un grăunte jumătate.
– Încotro fugi, surioară?
– Ia, mă duc și eu la moară!

Și-s grăbită, și-s grăbită,
Că mi-i casa negrijită,
Și mi-s rufele la soare,
Și copiii cer mâncare.

Nu, la noi în mușuroi,
Nu e timp pentru zăbavă,
Că de n-am fi de ispravă,
Ar fi vai și-amar de noi!

de *Otilia Cazimir*

- ? → 1. Cu cine vorbește furnica?
2. De ce se grăbea ea?

Înlocuiește cuvintele evidențiate din textul de mai jos, cu cuvintele corespunzătoare din poezie.

O furnică **cară-n spinare**
Un grăunte jumătate.
– Încotro **alergi**, surioară?
– **Îată, plec** și eu la moară!

Transcrie propozițiile evidențiate din text. Explică înțelesul lor.

Corbul și vulpea

Corbul fură o bucată de cașca-val. Se așează pe o creangă, cu el în cioc.

Apare vulpea șireată. Vorbește cu glas milos:

– Ce frumos ești, corbule! Dacă ai avea și glasul ca pe-nele, ai fi o adevărată minune a pădurii. Corbul mândru, se umflă în pene. Începe să cânte. Cum deschide ciocul, cașcavalul cade. Vulpea doar atât aștepta. Ia cașcavalul, îl înghite cu poftă, apoi vorbește:

– *Lingușitorii mănâncă de la cei ce cască gura, râzând de ei.*

după *La Fontaine*

- ?** → 1. Care sunt personajele textului?
2. Cum este vulpea? Ce calități are?
3. Cum este corbul? Care sunt calitățile lui?

Descoperă proverbul:

glasul
lingușitor

DEXI

prostia. este Mândria cu soră

Transcrie enunțul care exprimă învățătura textului.

Prietenii

Dis-de-dimineată,
Trei prieteni mă răsață:
Apa, peria și săpunul,
Mi-s prieteni toți ca unul.

Apa-mi zice: – Vin la mine,
Să te speli, cum se cuvine!
Să te mângâi pe-ndelete,
Cu săpun și cu burete.

Joaca asta cu clăbucul,
Chiar de-mi gândilă năsucul,
Tare-mi place! Las'să joace,
Ca pe-o pajiște pe față,
Că-i doar dis-de-dimineată.

Vine-apoi și periuța,
Dar deodată și dispare.
Unde-o fi? Păi se dă huța
Peste dinți voioasă tare!

de Dan Faur

1. Care sunt personajele poeziei?
2. Tu ai așa prieteni? Povestește, cum te împaci cu ei?

Descoperă și transcrie proverbul:

mama

este

sănătății.

Curățenia

De-a mijatca cu soarele

Trei nourași se jucau de-a mijatca cu soarele. Unul îl aco-perea cu spatele, iar ceilalți doi se ascundeau prin ungherele cerului. Soarele una-două și-i prindea cu razele.

Nourașilor le părea rău că n-au și ei în cer o gireadă de paie, un sarai ori măcar o sublaiță, unde ar putea să se ascundă ca lumea.

Dar iată că i-a venit celui mai mic o idee năs-truș-nică. Pe neprins de veste s-au apropiat unul de altul și s-au făcut un singur nor. Soarele i-a căutat pe ceilalți doi, până i se împleticea picioarele, dar nu i-a găsit.

Le-a plăcut acest joc norilor bătrâni care ședeau după deal. S-au urcat în cer și au început și ei a se juca de-a mijatca, până au făcut un singur nor mare care a umplut tot cerul.

Soarele de ciudă și-a scos cuțitul de foc și a spin-tecat cerul în două. Prin crăpătura *aceasta a început să curgă ploaia.*

S. Vangheli

1. Ce făceau nourașii?
2. Cum s-au ascuns ei de soare?
3. Cum s-a răzburat soarele pe nourași?

Transcrie propoziția îndrăgită.

de-a mijatca

Vacanța

Dintre recreații,
Ea e cea mai mare.
Caldă-i ca o vară
Cu caiși în soare.

Veselă-i ca zborul
Scris de rândunică,
Blândă ca povestea
Spusă de bunică.

Nu fi supărată,
Școala mea frumoasă,
Vom veni la toamnă
În a doua clasă.

1. Unde ai dori să-ți petreci vacanța mare?
2. Cu ce ai vrea să te ocupi în vacanță?

Ordonează cuvintele:

mare

Vacanța

se

apropie.

vacanța?

îți

Unde

petrece

vei

Transcrie: Ți-a bătut copilăria-n geam
Și ți-a spus că vrea să mai rămână;
Să o porți cu tine în ghiozdan,
Să-nvățați cuminți limba română.

Adio, drag Abecedar!

– Dragul meu Abecedar,
Ce să-ți spun acuma dar?!
Mulțumesc acum de toate,
Tu ce fostu-mi-ai ca frate...
Nici nu știi ce greu îmi vine,
Ca să mă despart de tine!
– Măi copile, dragul meu,
Crezi că mie nu mi-i greu?!
Uite literele mele,
Luminând ca niște stele,
Te așteaptă-n altă carte
Să vă duceți mai departe.

1. Ce impresii ți-a lăsat abecedarul?

Povestește.

2. Amintește-ți cea mai interesantă pagină.

3. Memorează poezia.

Texte suplimentare

Păcălici la școală

Pană nouă-n pălărie
și hăinuță de postav,
Păcălici pe drum pășește
fudulindu-se grozav.

Dară din ghiozdan ce-atârnă
ca un firicel de pluș?
Ați ghicit? Codița-și scoase
Să ia aer Chițibuș.

Iată școala, dar ce zarvă
e acolo-ntre băieți?
Tii, feciorul lui Tândală,
bătăușul Tândăleț.

A trântit două fete,
pe-un copil l-a înjurat,
Și râzând acum se plimbă
ca un pașă de-ngâmfat.

Păcălici spre el pășește:
–Tândăleț, acum, cât văd,
cere-ți de la toți iertare,
că altminteri e prăpăd!

de Nicolae Labiș

Capitala copilăriei

În fiecare vară
Plec la țară.
Adică într-o Țară
În care împărat
E cel mai înalt deal din sat.
Acolo Nistru
E-un fel de ministru,
Teiul din deal
E-n grad de general,
Și fiecare spic
E un oștean voinic...
Pe-acel tărâm
Copiii beau lapte de salcâm,
Orice izvor
E învățător,
Și fiecare măr
Are semințe de adevăr.

Da, e o Țară minune,
Cea mai dulce
Țară din lume,
Cu râuri albe de lapte,
Cu cetăți de mure coapte,
Luminate feeric
În întuneric
De felinarele
Licuricilor...
Capitala?
Curtea bunicilor.

Arcadie Suceveanu

Povestea broscuțelor

Două broscuțe, Oac și Verzișor, nu își cunosc bunica. Într-o dimineață, pornesc să o caute. Sar pe o frunză de brusture.

– Tu ești bunica noastră? o întreabă Oac. Frunza se legănă puțin, dar nu spune nimic. Oac și Verzișor pleacă mai departe. Se opresc pe un harbuz.

– Tu ești bunica noastră? spun ele. Harbuzul tace neclintit. Pornesc mai departe.

Iată că într-o grădină dau peste un castravete.

– Tu ești bunica noastră? se auzi glasul celor două broscuțe. Castravetele nici nu le luă în seamă. Fără să se descurajeze, au intrat într-o curte. Se îndreptau spre mingea verde a lui Georgică. Au sărit pe ea, zicând vesele:

– Tu ești bunica noastră?

Mingea se clătină puțin, dar nu spuse nimic. Au intrat apoi într-o încăpere rece și întunecoasă. Aici, au văzut o oală verde de lut.

– Ea trebuie să fie bunica noastră! au spus fericite.

Cum vrea Costel să ajungă om mare

Cât de mult dorește Costel să semene cu cei mari! Dar cum? Stă de se gândește: „Dacă mi-aș pune ochelarii bunicului și cravata tatei?...”. Dar iată că vine sora și îi strică tot planul:

– Costel, iar ai uitat să-ți perii hainele și să-ți curăți pantofii!

– N-am timp pentru asemenea fleacuri. Intră în cameră bunica și-l roagă:

– Hai, Costel, să-mi ajuți la depănatul lânii!

– Lasă-mă, bunico; acum am de făcut ceva mult mai important! Bunica pleacă nemulțumită, iar Costel se gândește mai departe. Dar și de data asta îl tulbură mama:

– Costel, fă-ți temele pe mâine.

– Nu pot. Am de dezlegat în gând ceva foarte important... Mă gândesc cum aș putea ajunge om mare.

– E ceva cât se poate de firesc. Numai răbdare și să muncești!

– Am să muncesc și eu când voi fi mare, îi răspunde băiatul.

– Trebuie să muncești de pe acum, să-ți faci singur temele, să-ți perii hainele, să-ți curăți încălțăminte și s-o ajuți pe bunica în gospodărie.

Victor Savetidis

Familie fericită

Mormăică, puiul de urs, întâlnește într-una din zile o zână bună și drăgălașă, care îi zise: „Pentru că ai fost cuminte, spune-mi trei dorințe și o să ți le îndeplinesc”. Mormăică era hotărât să-și dorească ce-va care să-l facă cu adevărat fericit.

Și-a dorit prima dată ca tăticul lui să fie sănătos și să trăiască ani mulți. A doua dorință fu îndreptată spre mama lui dragă, căreia îi dori tot sănătate și putere, pentru a putea să ducă toate treburile gospodăriei.

Iar a treia dorință îi dori pădurii bogăție de fructe zemoase, miere și izvoare limpezi, foșnet de frunze și trîl de păsărele. „Bine, zise zâna cea drăgălașă, dar, totuși, pentru tine nu-ți dorești chiar nimic?”. „Te-nșeli, Zână Bună! Toate acestea sunt pentru mine și frații mei, pentru că, dacă cele trei dorințe se vor îndeplini, noi vom putea crește mari și sănătoși, într-o familie fericită și îndestulată”.

Victor Savetidis

Omenia și buna înțelegere

Erau odată doi frați. Trăiau în bună înțelegere și cu dreptate. Cel mai mare era însurat, avea copii, iar cel mai mic era flăcău.

Odată, vara, pe vremea secerișului, au strâns grâul la fățare și îl treierau împreună. Grâul curat îl făceau două vravuri totuna de mari. Pentru fiecare câte unul. Într-o bună zi, la prânz, cel mai mare s-a dus în casă să mănânce. Fratele cel mai mic a luat câteva banițe de grâu din grămada lui, le-a pus în grămada fratelui mai mare și a spus:

– El are femeie și copii, lui îi trebuie mai mult. Fie partea lui de grâu mai mare. Mai apoi a venit fratele cel însurat la fățare și s-a dus flăcăul să mănânce. Se uită fratele cel mai mare la vravurile de grâu și se gândește:

– Mie mi-i ușor, sunt la casa mea, am femeie, copii, are cine îmi purta de grijă. Fratele n-are pe nimeni, n-are cine îl ajută, ia să-i dau câteva banițe de grâu. Fie partea lui mai mare.

Așa au trăit ei. Partea de grâu a celor doi frați nu scădea, iar buna înțelegere și omenia creștea.

Poveste populară

neam
vrav

DEXI

Pădurea

Sorin merge cu bunicul prin pădure. Aerul e proas-păt și curat.

- Să ne odihnim, hotărăște bunicul.
- Bunicule, povestește despre pădure.

– Dragul bunicului, demult, pe aici erau păduri întin-se de stejar, de fag și chiar de pin și de brad. Copacii erau înalți și groși. Din tulpina unui stejar foarte gros oamenii au construit o biserică. Se numește **Biserica dintr-un lemn**. Mai târziu oamenii au început să taie pădurea fără chibzuință.

Pe Sorin aerul curat îl îmbie la somn. La plecare, bunicul îi spune:

– Pădurea este **plămânul** planetei. De aceea oamenii trebuie s-o păstreze cu mare grijă.

Citește, transcrie un fragment

Ana are un arici,
Bulgăraș de ace mici.
Eu acum v-aș întreba:
– Ce cuvinte-l au pe a?

Citește, transcrie un fragment

Măriucă, hai la moară
Ca să măcinăm secară!
Din făină, mama-mare
Să ne facă pâinișoare!

Citește poezia, copie o propoziție

Iri e un iepuraș
Iubitor și drăgălaș.
E ascuns în iarba deasă,
Mai că l-aș lua acasă.

Citește, transcrie un fragment

găsește vocalele
Nae, Nicu și Ninel
Numără încetinel:
– Unu, doi, trei,
Hai la joacă dacă vrei!

Citește, transcrie un rând

Toată ziua a plouat,
Sub umbrelă ne-am plimbat.
Acasă, când am sosit,
Pe Azor l-am răsplătit
Și un os i-am dăruit.

Descoperă cuvintele:

col, vis _____
no, vat, vi _____
vor, co _____
vi, Sil, a _____
va, cra, tă _____
clea , vi , nă _____

Ordonează corect cuvintele:

vestesc, Viorelele , sosirea, primăverii.

Citește, transcrie un fragment

Racul, broasca și-un bursuc
Miere ursului îi duc. –
Eu vă mulțumesc frumos,
Spune ursul bucuros!

Citește, copie cuvintele cu oa

Omidă, broasca și oaia
Așteaptă să treacă ploaia,
Soarele să se ivească
Și pe toți să-i încălzească.

Citește, copie un fragment

– Cotcodac, cotcodac,
Puișori din ouă fac!
Zise-o cloșcă înfoiată,
Stând pe ouă cocoțată.

Citește, copie cuvintele cu uă

Cărțile le prețuiesc
Și îmi place să citesc.
Bucuroasă vă spun vouă:
Azi mi-am luat o carte nouă.

Citește, copie poezia

Luana și Ilenuța
La balet au dat fuguța
Ca să vadă-ntâia oară
Un spectacol astă-seară.

Citește, copie cuvintele cu ce

Tic-tac, tic-tac,
Ceasul face neîncetat!
Tatăl meu cu drag muncește
Timpul drept îl folosește.

Citește, copie poezia

La fereastra casei mele
E un cuib de turturele.
Turturica a ouat
Un ou alb, imaculat.

Citește, selectează cuvintele cu litera s

Săniuță, sănioară,
Hai să ne jucăm afară,
Să alunecăm la vale
Pe covorul de ninsoare.

Citește, copie poezia

Pis, pis, pis, chem pisicuța.
I-o fi foame, sărăcuța!
Vreau să-i dau puțin lăptic
De la mine din ibric.

Citește, copie cuvintele cu litera v

Victor, verișorul meu,
Vrea vaporul meu mereu.
– Victor, dacă-l ceri frumos,
Eu ți-l dau chiar bucuros!

Citește, copie cuvintele cu ci

Cinci cireșe stau la sfat.
– Cine să fi colorat
În livezi cireșele?
Să fi fost el, Soarele?

Copie cuvintele cu consoana d

Dințișorul rău mă doare,
Dar nu înțeleg ce are.
Un dentist m-a lămurit: –
Dințișorul e-ngrijit,
Însă, lângă el, privește,
Un alt dinte se ivește!

Selectează cuvintele cu consoana ș

Șandru e bunicul meu
Și m-ajută când mi-e greu.
Iar atunci când îmi vorbește
Parcă-ntruna îmi zâmbește.

Citește, copie cuvintele cu vocala *î*

Sunt un bun înotător
Și mă antrenez ușor.
Într-o zi am înotat
Timp de-o oră neîncetat.

Citește, copie cuvintele cu consoana *j*

Joi mă duc la bunica
Ca să îngrijesc vacuța.
Tare dragă-mi este ea,
O alint Joiana mea!
Am și-o vacă-jucărie
Să mă joc cu bucurie.

Copie poezia, găsește consoana *h* în cuvinte

Nenea Horia e priceput.
Azi o haină și-a făcut.
Este harnic și voios
C-a ieșit ceva frumos.

Citește, copie cuvintele cu *g*

O găscă și o găină
Stau de vorbă în grădină:
– Ga-ga-ga și vai-vai-vai,
Iar am prins un guturai!

Unește cuvintele cu înțeles asemănător.

Unește cuvintele cu înțeles opus.

bucuros harnic școlar învățat muncitor elev
vesel rotit bucuros harnic înalt gras slab leneș
supărat scund

**Ordonează cuvintele în propoziții și vei
descoperi două proverbe românești.**

ciob Râde oală de spartă. nevoie Prietenul la
se cunoaște.

Citește, copie cuvintele cu ge

Ger, agendă, gest, atinge,
Geta, George, rege, stinge.
Spune și tu repede
Un cuvânt cu grupul ge.

Citește, copie cuvintele cu z

Frunză, zgardă, Zoe, zar,
Zmeu, zorele, aprozar.
Ce cuvânt cu z îmi spui?
Vreau s-aud ce îmi propui!

Reține

Eu traversez strada pe zebră.
Nu poți îmblânzi o zebră.

Zmeul este un personaj din poveste.
Zmeul zboară în bătaia vântului.

Citește, găsește cuvintele cu *gi*

Giurgiu, Gică, Gilda, Gina,
Gingaș, margine, regina
– Ce cuvinte mai conțin
Grupul gi? Să le-amintim!

Citește, selectează cuvintele cu *che*

Chelcea Costache, vă spun,
E amicul cel mai bun!
Poartă ochelari ca mine,
Joacă baschet foarte bine.

Citește, copie poezia

Pe o floare în grădină,
Stă la soare, în lumină,
Fluturașul fericit,
Fiindcă vara a venit.
Înțeleg textul citit.
O familie fericită
Eu sunt copilul familiei Florescu.
Familia mea este formată din cinci persoane.
Eu am părinți, un frate și o soră.
Fratele meu este fiul cel mare.

Sora mea este copilul mijlociu.
Eu sunt cel mic.
Fiecare dintre noi are un nume frumos.
Ne ajutăm între noi. Familia noastră este fericită.
Citește, copie cuvintele cu chi
Ce se-aude lângă zid,
Fereastra când o deschid?
Cine cântă la chitară,
Bucuros că este vară?

Citește, găsește cuvintele cu *ghe*

Într-un ungher aranjate,
Stau ghetuțele purtate.
Gheorghe cu cremă le-a dat,
După ce le-a curățat.

Micul koala e vestit

Că stă în eucalipt
Și că frunze ar mânca
Kilograme de-ar avea.

Înțeleg textul citit

Citește cu atenție următorul text.

Păcală și boierul

Păcală vede o trăsură. În trăsură sunt vizitiul și boierul. Păcală ridică repede un trunchi de

copac.

– Țin lemnul să se odihnească un pic. Apoi îl duc acasă.

– Îl caut pe Păcală. Vreau să mă păcălească.

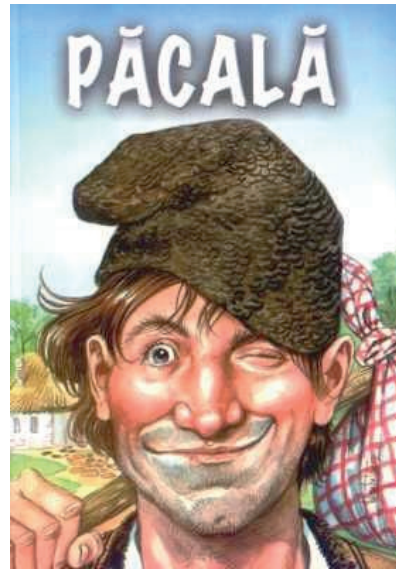
– Eu sunt Păcală. Am uitat păcălitorul acasă. Îl aduc dacă îmi dați trăsura.

Păcală pornește cu trăsura. Boierul sprijină lemnul. Așteaptă o zi.

Un trecător îl lămurește.

– Păcală a plecat cu trăsura și cu cai cu tot. Nu este destulă păcăleală?

(adaptare după snoava populară Boierul și Păcală)

Înțeleg textul citit.

Colegul lui George

George privește pe geam. Cerul este senin. Băiatul alege o minge. Apoi merge în curte.

Trage cu mingea la poartă de câteva ori. Deodată, mingea se sparge. Băiatul plânge de supărare.

Apare colegul său, Gelu. El îl atinge ușor

pe umăr.

– De ce ești supărat? Eu pot lipi mingea.
Acum mingea este ca nouă. George își șterge lacrimile. Are un coleg tare ager.

Prietenul se nevoie cunoaște.

Cine este colegul tău? Cum este el?

Înfloresc grădinile

Soarele a topit neaua cea pufoasă. Vremea a devenit foarte frumoasă. Au început să răsară primele flori de primăvară.

Albine și fluturi trec din floare în floare. Grăbita furnică fugă pe cărare, să caute mâncare.

Greierașul Grig se bucură că a scăpat de

frig. Toată iarna a suferit. Acum este tare fericit

8 Martie

Luna martie aduce bucurie tuturor.

Ziua de 8 Martie este specială. Este ziua femeilor din lumea întreagă.

Lizuca îi face o surpriză mamei sale, Zina.

Îi dăruiește o felicitare.

E ziua ta, mămică mea. Vreau să fi i fericită.

Te iubesc. Te rog fi i sănătoasă. Pentru mine ești o zână.

LA MULȚI ANI!

Cu drag, Lizuca

Musafirul nepoftit

Ancuța stă sub nuc. Citește povestea Punguța cu doi bani, de Ion Creangă.

Deodată, aude un ronțait. Pe o crenguță subțire, vede o

veveriță. Are blănița ruginie și pufoasă.

O vrăbiuță se apropie de ele, țop, țop, țop.

Cine apare pe cărare? Este o mătă foarte zâmbitoare.

Anotimpurile

Natura este ca o zână din poveste. Ea își schimbă hainele în fiecare anotimp.

Primăvara sosește cu alai de flori. Ea aduce multă bucurie. Soarele mângâie blând dealurile înverzite.

Vara vine cu zile călduroase de vacanță. Florile de mac țin companie câmpului auriu.

Toamna umple coșul cu fructe parfumate. Vântul scutură frunzele copacilor.

Iarna presară steluțe de argint peste

pământ. Pe derdeluș este multă veselie.

În ce anotimp îți serbezi ziua de naștere?

- Care sunt cele patru anotimpuri?
- Care este anotimpul tău preferat? De ce?

Ridichea uriașă

Era odată un moșneag care a plantat o ridiche. Aceasta a crescut mare și roșioară.

Moșneagul nu a reușit să o smulgă din pământ. În ajutor a venit băbuța, dar ridichea rămânea neclintită.

Nici nepoata bătrânei, nici cățelușul jucăuș și neastâmpărat și nici pisica nu au fost de ajutor.

Atunci, pisica a chemat un șoricel.

– Șoricel mititel și fricos, poți să ne ajuți?

Cu toții au muncit și au izbutit să smulgă ridichea.

– Tu cu ce faptă bună te mândrești?

În luncă

Se întunecă. Însurarea se lasă ușor. În luncă se aude cântecul păsărilor. Se întrec în triluri. Totul e o încântare.

– Cine se ridică încet pe cer?

– Este luna.

Liniștea se așterne peste pământ.

În grădină

Suntem în grădina școlii. Vom sădi niște pomișori. Bogdan sapă o groapă adâncă. Gogu cară o găleată cu apă. Gabi dă cu grebla pe stratul de lângă gard. Olga îngrijește panselele.

– Cine urcă pe pomișor?

– E un gândăcel negru.

Păcală după Ion Creangă

Un negustor, care umbla prin lume ca să cumpere grâu și porumb, ajunse odată la un pod. Când era să treacă, văzu un om care se odihnea acolo. Acesta era Păcală.

– De unde ești, măi creștine?

– De la noi din sat, răspunse Păcală.

– Din care sat de la voi?

– Iaca de acolo, tocmai de sub acel mal.

Negustorul îl privi lung.

– Dar pe tine cum te cheamă?

– Mă cheamă ca pe oricare: vino încoace ori vino aici!

Negustorul începu să râdă.

Poezii pentru cei mai buni copii

Spune adevărul!

Nicu a spart o cană: plici!
Neatent, ce poți să zici?
Se gândește, se gândește,
Cana nu se mai lipește.
S-o ascundă? Bine-o fi?
Vine mama:
– Ce-i cu tine? Ce stai supărat, copile?
Lacrimi mici răsar sub geană:
– N-am nimic, am spart o cană
– Rău, dar nu pot să te cert
Ai spus drept și eu te iert.

Familia mea

Suntem cinci oameni în casă
Că i-am numarat la masă,
Tata, mama și bunicul
Bunica și eu, piticul.
Tata-i bun și serios
Muncitor și respectuos
Despre mama ca să-ți spun?
Nu am voie să-i ascund
Fapte rele, ghidușii,

Când le fac ca alți copii.
Bunica îmi dă povață,
Cum să mă port în viață,
Iar bunicul ne-ncetat
Ne ajută la-nvățat.

Prietenii curățeniei

Apa, mâna și săpunul
Numai trei, dar parcă-i unul,
Spală-ntâi perechile
Ochii și urechile.

Spală corpul jumătate
Și pe față și pe spate.
Bucuroasă, periuța
Spală dinții uța-uța.

Ionică cel murdar

Dimineața când se scoală
Niciodată nu se spală
Totdeauna e murdar
Și negru ca un hornar.
Dar ligheanul supărat
Asfel l-a amenințat:
– Stai! Te-oi prinde eu, Ionică,
Ce, de apă-ți este frică?
Și Ionică fuge, fuge...

Și ligheanul tot l-ajunge,
Și mi-l spală drept în drum,
Cu apă și cu săpun.

Dragi cuvinte

Când o-ntâmpinăm în clasă
Sau când suntem la plimbare,
BUNĂ ZIUA! spunem veseli
Dragei noastre învățătoare.
Azi a nins frumos afară
Dealul în zapezi se-mbracă,
Mamă, lasă-mă TE ROG!
Să mă duc puțin la joacă.
Mi-a căzut sub pat creionul
Însa fratele mai mare
Mi l-a luat, și-i MULȚUMESC!
Bucuros, cu voce tare.
BUNĂ ZIUA!, MULȚUMESC! și TE ROG!
Sunt dragi cuvinte
Ce le spune cu folos
Orișice copil cuminte.

Copilul politicos

Sunt copil politicos
Ce știu să mă port frumos.
Spun cuvinte fermecate:
„Mulțumesc”, „Te rog frumos”,

Și –s convins, că –s de folos!
Dimineața-n gura mare
Când sunt gata de plecare,
„La revedere” spun cu drag
Bunicuței ce stă-n prag,
Pe stradă, salut voios,
Oamenii, că-s respectuos!
Iar atunci când sosesc
„Bună ziua!” eu rostesc.

Săptămâna

Mama săptămână,
Doar șapte fete are.
Frumos se țin de mână
Și pleacă la plimbare.
Luni, marți, miercuri,

Sunt primele trei,
Următoarea apoi este joi;
Vinerea și sâmbăta
Și apoi duminica.

Gimnastica de înviorare

Dacă vreau să cresc voinic
Fac gimnastică de mic.
Merg în pas alergător,
Sar apoi într-un picior,
Mă opresc, respir ușor,
Întind brațele să zbor.
Toata lumea e a mea
Când m-așez jos la podea.
Ăsta-i doar un început.
Ia priviti cât am crescut!

Omul de zăpadă

Sprrijinit într-un toiag
Stă-n ogradă un moșneag.
Poartă –n cap o oală veche
Răsturnată pe-o ureche.
Ochii negrii și lucioși
Sunt cărbuni din vatră scoși.
Nu-i lipsește nici lulea
Parcă pufăie pe ea.
Iar pe piept perechi, perechi,
Are moșul nasturi vechi.
Și mai are un nas roș
Ca o creastă de cocoș!

Săniuța mea

Uite, săniuța mea!
Zboară ca un fulg de nea
Când o pui la derdeluș
Trece spre alunecuș.
Când se vede sus, hei bine
Ar fugi și fără mine
Dar n-o las. Pe gheața bună
Lunecăm doar împreună.

De Sfântul Nicolae

Noaptea când copiii dorm-
Tiptil, să nu-i scoală din somn,
Moș Nicolae cel Sfânt
A coborât pe pământ
Vine-ncet pe la ferestre

Și se uită de sunt ghete
Ghete mici de copilași
Și copii buni drăgălași!
Apoi din sacul lui cel mare,
Împarte bunătăți ce are;
Și-n fiecare gheață mică
Moșul pune o părticică-

De bomboane, ciocolată,
Ce-a adus și altădată
Copilașilor cumiți
Care ascultă de părinți

Îar la cei răi -o joardă lungă-
Pân-la anul să le ajungă.

Sacul lui Moș Crăciun

Moș Crăciun, din zori de zi
Te pândesc, te aștept să vii!
Drumu-i tare greu se pare
C-un sac mare în spinare!

Tot socot, gândind la tine
Și îmi zic: n-ar fi mai bine
Să te ajut și eu cumva
Chiar cu sânioara mea?!
Te știu tare, dar...bătrân!
Să nu-ți iasă-un lup hapsân
Din tufișuri din pădure
Sacul plin ca să ți-l fure!
Și de nu-i cu supărare
Aș mai pune o întrebare;
„Sacul tău e fermecat?
Niciodată n-a secat?
An de an, tu vii mereu
Și tot plin e sacul tău!

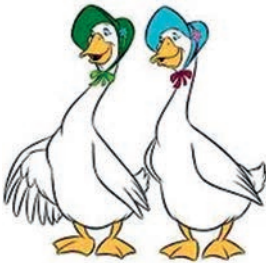
Rața

Rața strigă: mac, mac, mac,
Astăzi vreau să stau pe lac
Cu bobocii mei cei mici

Ca să-noate: plici, plici, plici.
Mac, mac, mac și plici, plici, plici
Ce frumos este aici!
Mac, mac, mac și plici, plici, plici...

Gâștele

Un găscan și cu o găscă
Încercau să prind-o muscă,
Însă musca a zburat
Iar ei rău s-au supărat.
Ga, ga, ga și ga, ga, ga,
Unde-i musculița mea?
Ga, ga, ga...

Cocoșul

Pe un gard stă cocoțat
Un cocoș cam pintenat
Și tot strigă cu-cu-rigu,
Vă anunț că vine frigu'
Cu-cu-rigu, cu-cu-rigu

Grivei

Lângă cușca lui Grivei
Au venit căței vreo trei
Tot lătrând în gura mare
Căutând ceva mâncare,

Iar Grivei prietenos
Împarte cu ei un os
Ham, ham, ham, ham, ham, ham,
Uite câți prieteni am!
Ham, ham, ham...

Pisicuța

Pisicuța „Miau”, miau, miau
Se juca drăguța
Și dădea mereu de-a dura
Ghemul cu lăbuța.
Miau-miorlau, miau-miorlau,
Ghemul vreau să-l iau!
Miau-miorlau...

Mickey-Mouse

Mickey Mouse șoricelul
Se tot joacă frumușelul.
Nu știe că după-o sticlă
Îl pândește o pisică
chiț, chiț, chiț, chiț, chiț, chiț,
Ce bine este aici
Dar mi-e frică de pisici:
Chiț, chiț, chiț...

Ghicitori pentru cei mici

Pare-o pălărie nouă,
crește-n codru și-n vâlcea.
Gâzele atunci când plouă,
Se adăpostesc sub ea.

(Ciuperca)

Seamănă leit cu mine,
Dar e altfel, cum să spun,
Și se simte foarte bine
Într-o ramă dac-o pun.

(Fotografia)

Au și coadă și mustață
Și le plimb sub nas, în față,
Ca să lustruiesc cu ele
Două șiruri de mărgele.

(Periuțele de dinți)

E o grădină mândră, minunată,
Cu...poezii, cu glume și povești,
Dar nu se lasă lesne vizitată
Decât când știi, copile, să citești.

(Cartea)

CUPRINS

Perioada preabecedară	3
Perioada abecedară	
Sunetul și literele H, h	4–5
Sunetul și literele Z, z	6–7
Sunetul și literele X, x	8–9
Sunetele și grupurile de litere ge, gi	10–11
Sunetele și grupurile de litere che, ch	12–13
Sunetele și grupurile de litere ghe, ghi	14–15
Sunetele și literele K, k, W, w	16–17
Lumea copilăriei de vis	19
Alfabetul limbii române	20
Alfabetul în imagini	21
Grupuri de litere	22
Perioada postabecedară	23
Ucraina	26
Îndrumător în lumea cuvintelor	28
Ei fac limba română să semene unui pom înflorit	30
Ion Creangă	32
Sufletul poporului ucrainean	33
Plopul	33
În ziua de Paști	34
Ziua mamei	35
Spune adevărul!	38
Învăță să fii politician	39
Omul harnic	40
Gospodina	41
Corbul și vulpea	42
Vacanța	45
Texte suplimentare	47
Păcălici la școală	47
Capitala copilăriei	48
Povestea broșcuțelor	49
Cum vrea Costel să ajungă om mare	50
Familie fericită	51
Omenia și buna înțelegere	52
Pădurea	53
Citește, transcrie un fragment	54
Citește, transcrie un fragment	54
Citește poezia, copie o propoziție	54
Citește, transcrie un fragment	54
Citește, transcrie un rând	55
Descoperă cuvintele:	55
Ordonează corect cuvintele:	55
Citește, transcrie un fragment	55
Citește, copie cuvintele cu oa	56
Citește, copie un fragment	56
Citește, copie cuvintele cu uă	56
Citește, copie poezia	56

Citește, copie cuvintele cu ce	57
Citește, copie poezia	57
Citește, selectează cuvintele cu litera s	57
Citește, copie poezia	57
Citește, copie cuvintele cu litera v	58
Citește, copie cuvintele cu ci	58
Copie cuvintele cu consoana d	58
Selectează cuvintele cu consoana ș	58
Citește, copie cuvintele cu vocala i	59
Citește, copie cuvintele cu consoana j	59
Copie poezia, găsește consoana h în cuvinte.....	59
Citește, copie cuvintele cu g	59
Ordonează cuvintele în propoziții și vei descoperi două proverbe românești.....	60
Citește, copie cuvintele cu ge	60
Citește, copie cuvintele cu z	60
Reține	60
Citește, găsește cuvintele cu gi	61
Citește, selectează cuvintele cu che	61
Citește, copie poezia	61
Citește, găsește cuvintele cu ghe	62
Poezii pentru cei mai buni copii.....	69

Навчальне видання

Олена ПІЛІГАЧ, Ганна МАГАС, Лучіка ГОСТЮК

Румунська мова

Буквар

Підручник для 1 класу закладів загальної середньої освіти з навчанням румунською мовою

(у 2-х частинах)

Частина 2

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Видано за рахунок державних коштів. Продаж заборонено

В оформленні підручника використано ілюстративний матеріал
з колекцій вільних зображень мережі Інтернет

Румунською мовою

Редактор *К. В. Даскалюк*, художній редактор *І. Б. Штурма*,
коректори *К. І. Аміхалакіоас*, *З. Д. Лункашу*

Формат 70×100 ¹/₁₆. Ум. друк. арк. 6,48. Обл.-вид. арк. 6,3. Тираж 2549 пр. Зам. № 89П

Державне підприємство «Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Світ»

79008 м. Львів, вул. Галицька, 21

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4826 від 31.12.2014

Друк ТДВ «Патент», 88006 м. Ужгород, вул. Гагаріна, 101

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4078 від 31.05.2011